

Svensk författningssamling

Lag om ändring i rättegångsbalken

Utfärdad den 30 november 2023

SFS 2023:770

Publicerad
den 5 december 2023

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs att 3 kap. 4 § och 8 kap. 7 och 8 §§ rättegångsbalken ska ha följande lydelse.

3 kap.

4 §² I Högsta domstolen ska det finnas fjorton justitieråd eller det högre antal som behövs. Justitieråden ska vara lagfarna. De får inte inneha eller utöva något annat ämbete.

Ett av justitieråden ska vara domstolens ordförande.

Högsta domstolen får vara indelad i avdelningar. Om Högsta domstolen är indelad i avdelningar, är Högsta domstolens ordförande även ordförande på en avdelning. Ett av de övriga justitieråden är ordförande på annan avdelning.

Den som har avgått med ålderspension från sin anställning som justitieråd får förordnas att tillfälligt tjänstgöra i Högsta domstolen när det finns behov av det på grund av att

1. ett justitieråd med anledning av sjukdom eller därmed jämförlig omständighet inte kan tjänstgöra i domstolen,

2. ett justitieråds tjänstgöring har upphört och ett nytt justitieråd inte har tillträtt, eller

3. handläggningen av ett eller flera mål vid domstolen under en begränsad tid tar stora resurser i anspråk.

Ett förordnande enligt fjärde stycket får gälla i högst sex månader. Om det finns särskilda skäl får förordnandet förlängas med högst sex månader i taget.

Det som i lag eller annan författning föreskrivs om justitieråd ska tillämpas även på den som enligt fjärde stycket tillfälligt tjänstgör i Högsta domstolen.

Högsta domstolen får förordna den som är justitieråd i Högsta förvaltningsdomstolen att tjänstgöra i Högsta domstolen.

8 kap.

7 §³ En advokat som i sin verksamhet uppsåtligen gör orätt eller som annars förfar oredligt ska uteslutas ur advokatsamfundet. När det gäller en sådan advokat som avses i 2 a § ska registreringen upphävas. Är omständigheterna mildrande, får advokaten i stället tilldelas en varning.

¹ Prop. 2022/23:135, bet. 2023/24:JuU3, rskr. 2023/24:21.

² Senaste lydelse 2017:542.

³ Senaste lydelse 2019:605.

En advokat som annars åsidosätter sina plikter som advokat får meddelas en varning eller erinran. Är omständigheterna synnerligen försvårande, får advokaten uteslutas ur samfundet eller, i fråga om en sådan advokat som avses i 2 a §, registreringen upphävas.

En advokat som tilldelas en varning får, om det finns särskilda skäl, även åläggas att betala en straffavgift till samfundet med lägst tiotusen och högst tvåhundrafemtiotusen kronor. Till den del en varning avser en överträdelse av en bestämmelse i 2–6 kap. lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism gäller i stället för straffavgift det som föreskrivs om sanktionsavgift i 7 a kap. 5–11 §§ den lagen.

Om det bedöms tillräckligt får disciplinnämnden, i stället för att tilldela en advokat erinran, göra ett uttalande om att advokatens åtgärd är felaktig eller olämplig.

En advokat är skyldig att genast träda ur samfundet om det inträffar en sådan omständighet som gör att han eller hon enligt 2 § femte eller sjätte stycket inte får antas till ledamot av samfundet, om inte styrelsen i fall som avses i 2 § sjätte stycket andra meningen medger undantag. Om advokaten inte träder ur samfundet, trots att han eller hon är skyldig att utträda, ska styrelsen besluta om hans eller hennes uteslutning. Detsamma gäller om en advokat inte längre uppfyller hemvistkravet enligt 2 § första stycket 1 och styrelsen inte medger att han eller hon får stå kvar som ledamot av samfundet. Om en sådan advokat som är registrerad enligt 2 a § fräntas rätten att uppträda som advokat i den stat där han eller hon är auktoriserad, ska styrelsen upphäva registreringen.

I beslutet om uteslutning ur samfundet får det föreskrivas att beslutet genast ska verkställas. Detsamma gäller ett beslut att upphäva en registrering.

Brott mot tystnadsplikt enligt 4 § första stycket andra meningen får inte åtalas av någon annan än Justitiekanslern. Åtal får väckas endast om det är påkallat från allmän synpunkt.

8 §⁴ Den som har fått avslag på en ansökan om inträde i advokatsamfundet eller som har uteslutits ur advokatsamfundet får överklaga beslutet till Högsta domstolen. Detsamma gäller den som har fått avslag på en ansökan om registrering enligt 2 a § eller som har fått sin registrering upphävd enligt 7 eller 7 a §. Justitiekanslern får överklaga ett beslut enligt 7 eller 7 a § till Högsta domstolen.

En advokat som av disciplinnämnden har tilldelats en varning med straffavgift enligt 7 § tredje stycket får överklaga beslutet om straffavgift till advokatsamfundets straffavgiftsnämnd. Om även Justitiekanslern har överklagat beslutet om varning med straffavgift, får straffavgiftsnämnden förklara ärendet vilande till dess att Högsta domstolen har prövat Justitiekanslerns överklagande.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

2. För förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet gäller 8 kap. 7 och 8 §§ i den äldre lydelsen.

På regeringens vägnar

GUNNAR STRÖMMER

Evelina Sandgren
(Justitiedepartementet)

⁴ Senaste lydelse 2017:1024.